

مددجوی گرامی: لازم است برخی موارد لازم در مورد نحوه مراقبت از خود در منزل را بدانید.

کتواسیدوز دیابتی (Diabetic ketoacidosis)

کتواسیدوز دیابتی زمانی اتفاق می افتد که سطح قند خون بسیار بالا و سطح انسولین پایین باشد. این عدم تعادل موجب تجمع موادی اسیدی به نام کتون ها در بدن می شود. کتون ها سمی هستند. اگر کتواسیدوز دیابتی بدون درمان رها شود، میتواند به کمای دیابتی و حتی مرگ منجر شود. کتواسیدوز دیابتی معمولا افرادی که مبتلا به دیابت نوع یک هستند راتحت تاثیر قرار میدهد اما ممکن است برای افراد مبتلا به انواع دیگر دیابت مانند دیابت نوع دو و دیابت بارداری نیز رخ دهد.

علائم کتواسیدوز

کتواسیدوز دیابتی یک وضعیت بسیار جدی و خطرناک است. اگر دیابتی هستید و احساس کردید که دچار DKA شده اید، باید فوراً به بیمارستان مراجعه کنید. اولین علائم کتواسیدوز دیابتی معمولاً عبارت است از:

- ✓ تشنگی شدید
- ✓ خشکی دهان
- ✓ تکرر ادرار

علائم مرحله ی بعدی کتواسیدوز دیابتی شامل موارد زیر

میشود:

- ✓ استفراغ (معمولاً بیش از یکبار)

- ✓ درد شکم
- ✓ اسهال
- ✓ اختلال در تنفس
- ✓ گیجی یا مشکل در تمرکز
- ✓ کاهش اشتها
- ✓ ضعف و خستگی
- ✓ نفس های با بوی میوه شیرین

کتواسیدوز دیابتی چگونه ایجاد میشود؟

علت اصلی ایجاد DKA، نبود انسولین کافی است. نبود انسولین به این معنی است که قند به میزان کافی نمیتواند وارد سلول های بدن شود. سلول های بدن برای تامین انرژی نیاز به قند دارند. این فقدان انسولین موجب افزایش سطح قند خون میشود اما قند به سلول ها نمیرسد. برای تامین انرژی بدن ناچار به سوزاندن چربی ها میشود. این فرآیند موجب تجمع کتون ها در خون میشود و تجمع کتون ها برای بدن سمی است. افزایش قند خون نیز موجب افزایش ادرار و همین اتفاق منجر به کم آبی بدن (دهیدریشن) میشود.

کتواسیدوز دیابتی ممکن است به دنبال فراموش کردن تزریق یک دوز انسولین، تغذیه ناکافی یا وجود استرس ایجاد شود. یک عفونت یا بیماری های دیگر (مانند عفونت ریه یا عفونت ادرار) نیز میتواند به DKA ختم شود. اگر دچار علائم عفونت مانند تب، سرفه و گلودرد شدید، به پزشک خود مراجعه کنید. این موضوع اهمیت دارد که تحت در...

کتواسیدوز دیابتی چگونه تشخیص داده میشود؟

اگر تصور میکنید که ممکن است به کتواسیدوز دیابتی دچار شده باشید باید فوراً به پزشک مراجعه کنید.

آیا کتواسیدوز دیابتی قابل پیشگیری است؟

اگر مبتلا به دیابت هستید، اقداماتی وجود دارد که لازم است برای زیر نظر گرفتن کتواسیدوز انجام دهید. زمانی که بیمار هستید، قند خون خود را به دقت تحت نظر قرار دهید تا خیلی بالا یا پایین نبود. از پزشک در مورد سطح قند خون بحرانی خود بپرسید. بیشتر بیماران زمانی که قند خونشان بالاتر از ۲۵۰ است باید به شدت مراقب تغییرات قند خون خود باشند.

زمانی که بیمارید یا تحت استرس هستید باید قند خون خود را بیشتر از حالت عادی اندازه گیری کنید...

درمان کتواسیدوز دیابتی

کتواسیدوز دیابتی موجب افزایش ادرار میشود و در نتیجه دفعات و حجم ادرار کردن شما افزایش می یابد، نتیجه این اتفاق، کم شدن آب بدن و از دست دادن الکترولیت ها (یون های معدنی خون که به عملکرد بدن کمک میکنند مانند سدیم، پتاسیم، کلسیم و...) است. اگر تشخیص DKA قطعی شود، درمان اصلی مایع درمانی و معمولاً به صورت به صورت وریدی خواهد بود. این مایع شامل الکترولیت ها و انسولین نیز خواهد بود. وجود الکترولیت ها برای

بسته آموزشی خود مراقبتی

کتواسیدوز دیابتی

تهیه و تنظیم:

حسین دودکانلوی میلان (کارشناس پرستاری)

سحرفرح سا (کارشناس آموزش)

منابع مورد استفاده:

❖ برونر و سودارث / درسنامه پرستاری داخلی - جراحی ۲۰۲۲ /

انتشارات جامعه نگر

تدوین: فروردین ۱۴۰۱

دسترسی به سایت بیمارستان:

Tabrizhospital.ir

شماره تلفن جهت ارتباط با بیمارستان در صورت هر گونه

سوال یا راهنمایی:

۰۴۱۳۱۱۲۲۲۲۱-۰۴۱۳۱۱۲۱۱۴۲

جبران یون های ازدست رفته است و انسولین نیز سطح قندخون را کاهش میدهد. در کل مایع درمانی موجب بازگشت آب بدن و رقیق شدن قندهای موجود در خون میشود.

زندگی کردن با دیابت

حفظ تعادل بین انسولین بدن و قندخون کلید جلوگیری از ابتلا به کتواسیدوز دیابتی است. در اکثر موارد این به معنی رعایت درست جدول تزریق انسولین می باشد. البته در مواردی نیاز به تغییر و اصلاح میزان انسولین تزریقی نیز ...

آیا زمانی که بیمار هستم باید مصرف انسولین را ادامه دهم؟

حتی زمانی که انقدر بیمار هستید که نمیتوانید به درستی غذا بخورید نیز باید مصرف انسولین خود را ادامه دهید. بدن شما حتی در صورت غذا نخوردن نیز نیاز به انسولین دارد. البته در این شرایط لازم است تا از پزشک خود در رابطه با نیاز به تغییر دوز انسولین بپرسید.

انجام چه اقدامات دیگری نیز لازم است؟

زمانی که بیمار هستید، مقدار زیادی مایعات بدون شکر (غیر شیرین) و بدون کافئین مصرف کنید. اگر احساس ناخوشایندی در معده خود دارید و نمیتوانید حجم زیادی از مایع ...

: سوالاتی که باید از پزشک خود بپرسید :

- تا به حال برای من تشخیص دیابت گذاشته نشده است، اما برخی از علائم کتواسیدوز دیابتی را دارم، این به معنی ابتلای من به کتواسیدوز دیابتی است؟

- کنترل قندخونم برای من دشوار است، آیا در معرض خطر ابتلا به کتواسیدوز دیابتی هستم؟

- آیا رژیم غذایی مناسب و داشتن فعالیت بدنی به پیشگیری از کتواسیدوز دیابتی کمک میکند؟

- اگر احساس کردم که دچار علائم کتواسیدوز دیابتی شده ام، در اولین قدم باید چکار کنم؟

- آیا ورزش کردن برای من بی خطر است؟

- اگر بیمار شدم باید هر چند وقت یکبار باید قندخون خود را اندازه گیری کنم؟

- بهترین راه برای من برای اندازه گیری میزان کتون های بدنم کدام است؟

- اگر من تزریق یکی از دوزهای انسولین خود را فراموش کنم، باید فوراً سطح قندخون و کتون خون خود را اندازه گیری کنم؟